

II-7. КАМЕНЯРИ / KAMENJARI / THE HIGHWAY-BUILDERS

Іван Франко / Ivan Franko

Я	бачив	дивний	сон.	Немов	передо	мною
Ja	bachyv	dyvnyj	son.	Nemov	peredo	mnoju
I	saw	a strange	dream.	As though	before	me

Безмірна,	та	пуста,	i	дика	площина,
Bezmirna,	ta	pusta,	i	dyka	ploshchyna,
A boundless,	and	empty,	and	wild	space,

І	я,	прикований	ланцем	залізним,	стою
I	ja,	prykovanyj	lantsem	zaliznym,	stoju
And	I,	fettered	by a chain	of iron,	stand

Під в	исоченною	гранітною	скалою,
Pid	vysochennoju	hranitnoju	skaloju,
Beneath	a giant	granite	rock,

А	далі	тисячі	таких	самих,	як	я.
A	dali	tysjachu	takykh	samykh,	jak	ja.
And	further	thousands	just	the same	as	me.

У	кожного	чоло	життя	i	жаль	порили,
U	kozhdoho	cholo	zhyttja	i	zhal'	poryly,
On	each one's	forehead	life	and	grief	had furrowed,

І	в	оці	кожного	горить	любові	жар,
I	v	otsi	kozhdoho	horyt'	ljubovi	zhar,
And	in	the eye	of each	burns	love's	fervour,

І	руки	в	кожного	ланці,	мов	гадь,	обвили,
I	ruky	v	kozhdoho	lantsi,	mov	had'	obvyly,
And	the hands	of	each	chains,	as though	a snake	entwined,

І	плечі	кожного	додолу	ся схилили,
I	plechi	kozhdoho	dodolu	sja skhylyly,
And	the shoulders	of each	to the ground	bent,

Бо	давить	всіх	один	страшний	якийсь	тягар.
Bo	davyt'	vsikh	odyn	strashnyj	jakyjs'	tjaha.
For	crushes	all	one	terrible	some	burden.

У	кожного	в	руках	тяжкий	залізний	молот,	
U	kozhdoho	v	rukakh	tjazhkyj	zaliznyj	molot,	
In	each	in	[his] hands	a heavy	iron	hammer,	
І	голос	сильний	нам	згори,	як г	рім,	гримить:
I	holos	syl'nyj	nam	z·hory,	jak	hrim,	hrymyt':
And	a voice	powerful	to us	from above,	like	thunder,	thunders:
“Лупайте	сю	скалу!	Нехай	ні	жар,	ні	холод
“Lupajte	sju	skalu!	Nekhaj	ni	zhar,	ni	kholod
“Shatter	this	rock!	May	neither	heat,	nor	cold
Не спинить		вас! Зносіть	і	труд,	і	спрагу,	й голод,
Ne spynyť		vas! Znosit'	i	trud,	i	sprahu,	j holod,
Stop		you! Bear	both	toil,	and	thirst,	and hunger,
Бо	вам	призначено	скалу	сею	розбити”.		
Bo	vam	pryznacheno	skalu	seju	rozbyt'”.		
For	to you	is assigned	rock	this	to break”.		
І	всі	ми,	як	один,	підняли	вгору	руки,
I	vsi	my,	jak	odyn,	pidnjaly	vhoru	ruky,
And	all	we,	like	one,	raised	up	[our] hands,
І	тисяч	молотів	о		камінь	загуло,	
I	tysjach	molotiv	o		kamin'	zahulo,	
And	a thousand	hammers	against		the rock	resounded,	
І	в	тисячні	боки		розприскалися	штуки	
I	v	tysjachni	boky		rozpryskalysja	shtuky	
And	in	a thousand	directions		strewed	the pieces	
Та	відривки	скали;	ми	з	силою	розпуки	
Ta	vidryvky	skaly;	my	z	syloju	rozpuky	
And	fragments	of the rock;	we	with	the force	of despair	
Раз	по	раз	гримали	о	кам'яне	чоло.	
Raz	po	raz	hrymaly	o	kamjane	cholo.	
Again	and	again	hammered	against	the rocky	brow.	

Мов	водопаду	рев, мов	битви	гук	кривавий,
Mov	vodopadu	rev, mov	bytvy	huk	kryvavyj,
As though	a waterfall's	roar, as though	a battle's	cry	bloody,

Так	наші	молоти	гриміли	раз	у	раз;
Tak	nashi	moloty	hrymily	raz	u	raz;
So	our	hammers	pounded	again	and	again;

I	п'ядь	за	п'ядею	ми	місця	здобували;
I	pjad'	za	pjadeju	my	mistsja	zdobuvaly;
And	span	after	span	we	spaces	achieved;

Хоч	не	одного	там	калічили		ті	скали,
Khoch	ne	odnoho	tam	kalichyly		ti	skaly,
Although	not	one	there	was crippled	[by]	those	rocks,

Ми	далі	йшли,	ніщо не	спинювало	нас.
My	dali	jshly,	nishcho ne	spynjuvalo	nas.
We	further	went,	nothing	stopped	us.

I	кождий	з	нас	те	знав, що	слави	нам	не	буде,
I	kozhdyj	z	nas	te	znav, shcho	slavy	nam	ne	bude,
And	each	of	us	that	knew, that	glory	for us	not	will be,

Ні	пам'яті	в	людей	за	сей	кривавий	труд,
Ni	ramjati	v	ljudej	za	sej	kryvavyj	trud,
Nor	memory	among	people	for	this	bloody	toil,

Що	аж	тоді	підуть	по	сій	дорозі	люди,
Shcho	azh	todi	pidut'	po	sij	dorozi	ljudy,
That	only	then	will go	along	this	road	people,

Як	ми	проб'єм	її	та	вирівняєм	всюди,
Jak	my	probjem	jiji	ta	vyrivnjajem	vsjudy,
When	we	break through	it	and	level	[it] everywhere,

Як	наші	кості	тут	під	нею	зогниють.
Jak	nashi	kosti	tut	pid	neju	zohnyjut'.
When	our	bones	here	under	it	will rot.